

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Приймальна комісія

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор університету

д.і.н., професор _____ О.О. Нестуля
«12» січня 2016 р.

ПРОГРАМА
фахових вступних випробувань

для вступу на навчання
за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст»
Спеціальність 073 «Менеджмент»
зі спеціалізації «Менеджмент і адміністрування»

Рекомендовано до затвердження
на засіданні приймальної комісії
протокол № 1 від «12» січня 2016 р.
Відповідальний секретар
приймальної комісії

_____ О.С. Куцевол

Упорядники: Шимановська-Діанич Л.М. – завідувач кафедри менеджменту ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», професор, д.е.н.

Рецензенти: Іванюта В.Ф., професор кафедри бізнес-адміністрування та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», д.е.н.

Костишина Т.А., професор, завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», д.е.н.

Розглянуто на засіданні кафедри
менеджменту
«24» грудня 2015 р., протокол № 5

Зав. кафедри _____
Л.М. Шимановська-Діанич

Зміст

1. Пояснювальна записка.....	4
2. Перелік питань, що виносяться на вступне випробування...	5
3. Критерії оцінювання.....	10
4. Список рекомендованої літератури.....	11

Пояснювальна записка. Освітньо-професійною програмою підготовки спеціаліста зі спеціальності 073 «Менеджмент» передбачається фахове вступне випробування з випускниками освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр з напрямку підготовки 6.030601 «Менеджмент» при вступі на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліст.

Перелік питань для проведення усного екзамену базується на навчальному матеріалі фундаментальних та спеціальних дисциплін.

Мета фахових вступних випробувань. Вступ на навчання за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Спеціаліст» полягає у визначенні рівня підготовленості вступників.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми «Спеціаліста» абітурієнти повинні мати базову вищу освіту та здібності до володіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та спеціально-економічних наук.

Характеристика змісту програми. Програма фахових вступних випробувань спирається на освітньо-професійну програму підготовки «Бакалавра» з напрямку «Менеджмент» та одночасно відбиває вимоги до студентів рівня підготовки «Спеціаліста», визначених у галузевих стандартах вищої освіти даних освітньо-кваліфікаційних рівнів.

Порядок проведення фахових вступних випробувань визначається Положенням про приймальну комісію ПУЕТ та Положенням про предметні екзаменаційні та фахові атестаційні комісії з проведення вступних випробувань.

Перелік питань, що виносяться на вступне випробування

1. Система управління персоналом. Принципи і механізм управління персоналом.
2. Структура професійної підготовки менеджера по кадрах.
3. Система професійної безперервної освіти менеджера по кадрах.
4. Методи підбору працівників по кадрах.
5. Організація діловиробництва кадрової служби. Документаційне забезпечення управління кадрами.
6. Організація обліку і звітності по кадрах.
7. Порядок оформлення і обліку відпусток, обліку резерву кадрів на висування.
8. Планування і прогнозування кадрової роботи.
9. Методи розрахунку потреби в робочих кадрах.
10. Основні форми комплектування штату.
11. Джерела і методи забезпечення підприємств і організацій персоналом.
12. Організація звільнення працівників.
13. Професійна орієнтація як система.
14. Основні етапи і головні задачі професійного відбору. Методи управління профорієнтацією.
15. Професійна освіта. Професія і професіологія.
16. Організація виробничої і соціальної адаптації працівників: етапи і методика.
17. Атестація і резерв кадрів.
18. Організація оцінки кадрів управління.
19. Атестація керівників і спеціалістів. Поточна оцінка роботи керівників і спеціалістів.
20. Принципи і методи роботи з резервом. Основні методи підготовки резерву кадрів.
21. Організація конкурсів спеціалістів.
22. Організація навчання персоналу. Безперервне навчання керівників і спеціалістів. Підвищення кваліфікації і перепідготовка. Професійне і економічне навчання робочих.
23. Формування стабільного персоналу, оцінка стану поточності кадрів. Розробка і впровадження заходів по зниженню поточності кадрів.
24. Управління мобільністю кадрів на виробництві. Трудова мобільність. Система професійного просування кадрів.

25. Управління професійно-кваліфікаційним ростом керівників і спеціалістів.
26. Організація управління трудовою дисципліною. Організація обліку використання робочого часу. Управління поточністю і трудовою мотивацією працівників за кордоном.
27. Особливості управлінської праці, її складові.
28. Типи операцій, операційний цикл, галузеві особливості операційних функцій.
29. Операційна система та складові підсистеми.
30. Загальний менеджмент якості. Інструменти контролю якості. Інструменти контролю якості.
31. Управління продуктивністю організацій.
32. Менеджмент проекту.
33. Система і характеристика сучасного маркетингу. Підсистеми маркетингу.
34. Умови функціонування маркетингових систем. Структура та види маркетингу. Види маркетингу.
35. Принципи та функції маркетингу.
36. Управління маркетингом.
37. Соціальне управління як система
38. Поняття менеджменту, його сутність і характерні ознаки
39. Управлінська праця як складова управлінської діяльності
40. Менеджер в організації та функціональний аналіз діяльності менеджера
41. Поясніть, чому менеджмент - це наука, практика і мистецтво управління.
42. Методи менеджменту.
43. Види розподілу управлінської праці на підприємствах
44. Порівняйте поняття «підприємець», «бізнесмен» і «менеджер».
45. Складіть схему діяльності керівника в організації і його рольових функцій.
46. Управлінські ролі менеджера та вимоги, які пред'являють до сучасного менеджера.
47. Десять управлінських ролей за М. Гінцбергом.
48. Поняття закону та закономірності в менеджменті.
49. Сутність та зміст основних економічних законів. Особливості застосування економічних законів в практиці управління: закон попиту; закон пропозиції; закон прибутковості; закон спадаючої дохідності.

50. Сутність та зміст законів соціології та особливості їх застосування в практиці управління закон соціалізації особистості; закон соціальної структуризації організації; закон соціального статусу; закон соціальної мобільності; закон соціального контролю.
51. Сутність та зміст законів індивідуальної та соціальної психології людини. Особливості їх застосування в практиці управління.
52. Еволюція принципів менеджменту.
53. Сучасні принципи менеджменту.
54. Роль принципів менеджменту в сучасних умовах господарювання.
55. Передумови виникнення науки управління. Шляхи становлення та етапи розвитку теорії та практики управління
56. Еволюція управління як наукової дисципліни.
57. Характеристика основних управлінських революцій. Передумови їх виникнення та наслідки для науки управління.
58. Особливості доіндустріальних концепцій управління.
59. Нова управлінська парадигма, її сутність та зміст.
60. Основні положення системи управління Ф.Тейлора
61. Послідовники Ф. Тейлора і їх внесок у розвиток школи наукового управління.
62. Передумови виникнення класичної школи управління. Основні досягнення Анрі Файоля. Послідовники А.Файоля і їх внесок в розвиток школи наукового управління.
63. Школа руху за гуманні стосунки.
64. Школа виробничої демократії.
65. Школа поведінкових наук
66. Основні положення теорії Е.Мейо.
67. Недоліки і основний внесок шкіл людських стосунків і поведінських наук в розвиток менеджменту.
68. Процесний підхід та особливості його застосування в практиці менеджменту.
69. Системний підхід та особливості його застосування в практиці менеджменту.
70. Ситуаційний підхід та особливості його застосування в практиці менеджменту.
71. Особливості становлення сучасного менеджменту в Україні
72. Північноамериканська модель менеджменту, західноєвропейська модель менеджменту та японська модель менеджменту
73. Українська модель менеджменту
74. Поняття організації та її ознаки. Типи організацій.
75. Концепція життєвого циклу організацій . Закони організації.

76. Особливості трактування терміну «організація». Сутність та зміст поняття «організація» на сучасному етапі. Загальні ознаки організації
77. Складові категорії «організація»: система, структура, система управління, комунікації, фірмова поведінка, фірмовий дизайн.
78. Типи організацій відповідно до зовнішнього середовища, відповідно до взаємодії з особистістю та відповідно до взаємодії підрозділів.
79. Типи організації в інформаційному суспільстві
80. Цілі організації як елемент внутрішнього середовища
81. Структура організації як елемент внутрішнього середовища
82. Технологія організації як елемент внутрішнього середовища
83. Внутрішнє середовище організації.
84. Зовнішнє середовище організації: сутність та значення.
85. Загальна характеристика чинників зовнішнього середовища організації. Середовище прямого впливу.. Середовище побічного (опосередкованого) впливу. Міжнародне оточення.
86. Характеристика виробничо-господарських організацій. Класифікація підприємств. Види і статус підприємств в Україні (юридично-правові форми).
87. Економічні методи менеджменту.
88. Організаційно-розпорядчі методи менеджменту.
89. Соціально-психологічні методи менеджменту.
90. Еволюція соціальної відповідальності у бізнесі. Аргументи за і проти соціальної відповідальності.
91. Поняття управлінських рішень, їх види.
92. Підходи до прийняття управлінських рішень і вимоги до них. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень.
93. Основні етапи розробки і прийняття управлінських рішень. Моделі і методи розробки управлінських рішень. Особливості групового прийняття управлінських рішень.
94. Організація виконання управлінських рішень та оцінка ефективності управлінських рішень.
95. Сутність і умови комунікацій в управлінні. Процес комунікацій, види, стилі і мережі.
96. Комунікаційні бар'єри і шляхи їх подолання. Невербальні комунікації і їх практичне використання в діяльності менеджера
97. Поняття інформації, її види і значення в процесі управління. Вимоги до інформації.
98. Сутність поняття «колектив», його структура, функції і основи формування. Формальні і неформальні групи, їх характеристики і

основні показники. Причини утворення неформальних груп і їх вплив на процес управління колективом.

99. Теорія влади, її сутність і основи. Види влади.

100. Поняття впливу, форми і значення в процесі управління. Авторитет керівника і методи його підвищення.

101. Поняття конфлікту, їх види і типи, причини виникнення. Методи і стилі управління конфліктами.

102. Поняття стресів, причини їх виникнення і методи управління.

103. Процес управління змінами в діяльності організації.

104. Сутність лідерства і його основні ознаки. Теорії лідерства і їх еволюція.

105. Стил ь управління (керівництва) і його вплив на ефективність діяльності організації

106. Сутність поняття ефективності управління і діяльності організації і методологічні підходи щодо її визначення.

107. Функція менеджменту – планування: сутність, основи планування в організації. Бар'єри на шляху планування і способи їх подолання.

108. Стратегічне планування як основа стратегічного управління. SWOT-аналіз: сутність і методика проведення. Типи стратегічних альтернатив, їх характеристика.

109. Сутність мотивації, її основні елементи і мотиваційний процес. Теорії мотивації: змістовні і процесуальні.

110. Сутність контролю і його значення в процесі управління. Типи, види і методи контролю. Принципи контролю.

111. Процес контролю: сутність і зміст основних етапів.

Критерії оцінювання знань

Оцінювання знань абітурієнтів проводиться за 100-бальною шкалою. При цьому використовуються такі критерії:

90-100 (відмінно)	абітурієнт дав правильну, вичерпну відповідь на поставлене питання, продемонстрував глибокі знання понятійного апарату і літературних джерел, уміння аргументувати власне ставлення до відповідних категорій, залежностей, явищ.
82-89 (дуже добре)	абітурієнт у цілому відповів на поставлене запитання, але не зміг переконливо аргументувати власну відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, припустив несуттєву помилку у відповіді.
74-81 (добре)	абітурієнт отримує за правильну відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
64-73 (задовільно-непогано)	абітурієнт дав неповну відповідь на запитання, ухилився від аргументації, показав задовільні знання літературних джерел.
60-63 (задовільно достатньо)	абітурієнт має неповне знання програмного матеріалу, але отримані знання відповідають мінімальним критеріям оцінювання.
0-59 (незадовільно)	абітурієнт дав неправильну відповідь, показав незадовільні знання понятійного апарату і спеціальної літератури, ухилився від аргументації чи взагалі не відповів.

Екзаменаційний білет містить 3 теоретичних питання.

Список рекомендованої літератури

1. Гаркавенко, С.С. Маркетинг [Текст] : підручник / С.С. Гаркавенко . – 7-е вид . – К. : Лібра, 2010 . – 720 с.
2. Заблоцький Б.Ф. Національна економіка [Текст] : підручник / Б.Ф. Заблоцький. - Львів: Новий світ - 2000, 2010. - 582 с.
3. Котлер, Филип Маркетинг. Гостеприимство. Туризм [Электронный ресурс] : электронный учебник / Филип Котлер, Джон Т. Боуэн, Дж. Мейкенз. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2011. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).
4. Менеджмент организаций : Учеб. пособие / Л.А. Киржнер, Л.П. Киенко, Т.И. Лепейко, А.М. Тимонин . – К. : КНТ, 2010 . – 688 с.
5. Основи бізнесу : навч. посіб. / Я. С. Ларіна, С. В. Мочерний, В. М. Фомішина, С І. Чеботар. — К. : ВЦ «Академія», 2011. — 384 с (Серія «Альма-матер»). ISBN 978-966-580-283-9
6. Пазинич, В.І. Фінансовий менеджмент [Текст] : навч. посібник / В.І. Пазинич, А.В. Шулешко . – К. : ЦУЛ, 2011 . – 408 с.
7. Рясних, С. Г. Основи фінансового менеджменту [Текст] : навч. посібник / С. Г. Рясних. – К. : Академвидав, 2010. – 336 с. Самарина, В.П. Основи підприємництва [Электронный ресурс] : электрон. учебник / В.П. Самарина . – Электрон. данные . – М. : КноРус, 2010 . – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).
8. Синяева, И.М. Маркетинг [Текст] : учебник / И.М. Синяева, С.В. Земляк, В.В. Синяев . – М. : ИТК "Дашков и К", 2012 . – 268 с.
9. Управление персоналом [Текст] : энциклопедия / под ред. А.Я. Кибанов . – М. : ИНФРА-М, 2009 . – 554 с.
10. Тебекин, А.В. Менеджмент организации [Электронный ресурс] : электронный учебник / А.В. Тебекин, Б.С. Касаев. – Электрон. дан. и прогр. – М. : КноРус, 2013. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM) .
11. Финансовый менеджмент [Электронный ресурс] : электрон. учеб.-метод. комплекс для студентов и преподавателей . – М. : Интел Про, 2011 . – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM) .
12. Кузьменко Л.В., Кузьмін В.В., Шаповалова В.М. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник. - Херсон: Олді-плюс, 2009. - 256 с.
13. Коротков, Э. М. Менеджмент [Текст] : учебник / Э. М. Коротков. – М. : Юрайт, 2011. – 640 с. – (Основы наук) .
14. Економіка підприємства : підручник / за заг. та наук. ред. Г.О. Швиданенко. — [вид. 4-те, перероб. і доп.]. — К. : КНЕУ, 2009. -816 с.
15. Экономика предприятия [Электронный ресурс] : электронный учебник / Т.А. Вайс, Е.Н. Вайс, В.С. Васильцов, [и др.]. – Электрон. дан. и прогр. – М. : КноРус, 2011.